

Verksamhet

Ålands Sportskytteförening r.f.

Ärende

Ansökan avser revidering av villkor i miljötillstånd för Bredmo skjutbana i Lemland.

Verksamheten är miljögranskningspliktig enligt 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen men sökanden har valt att fortsätta med miljötillstånd med stöd av 3 mom. i ovannämnda paragraf.

Beslut

Miljötillstånd

Verksamheten har beviljats miljötillstånd 26.11.2008, ÅMH Pn 51/08, som gäller tillsvidare och som har reviderats genom beslut ÅMH-Pn 46/10 den 4.11.2010. Detta tillstånd ersätter i sin helhet ovannämnda beslut. Villkor och föreskrifter i miljötillstånd för verksamheten revideras enligt nedan med stöd av 22 § miljöskyddslagen.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare.

Tillståndsinnehavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 31.12.2029. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning, MKB, i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB.

Villkor och föreskrifter

Tillståndsinnehavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

Allmänt

1. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön.
Tillståndsinnehavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.
5 § miljöskyddslagen
2. Tillståndsinnehavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka samtliga arbetsmoment som utförs enligt detta miljötillstånd så att miljötillståndet följs.
Tillståndsinnehavaren ska till ÅMHM meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna.
7 § miljöskyddslagen
3. Det buller som verksamheten alstrar får som riktvärde utomhus vid fast bostad eller fritidshus inte överstiga 60 dB LA_{Imax} i form av den A-vägda högsta ljudnivån definierad med impulstidkonstanten (LA_{Imax}).
Tillståndshavaren ska på begäran av tillsynsmyndigheten vid behov utföra mätning av bullernivåer.
24 § a punkten miljöskyddslagen

4. Skjutbanorna får användas för skytte under följande tider:

måndag-söndag 09:00-21:00

Tidsbegränsningarna gäller inte skjutverksamhet inomhus.

Skytte är förbjuden under 24 timmars tid efter kl. 18:00 dagen före juldagen, nyårsdagen, långfredagen, påskdagen, pingstdagen, midsommardagen och allhelgonadagen

Av särskilda skäl kan avvikelser från ovanstående förbuds dagar beviljas högst 2 gånger per år. Anhållan ska inlämnas minst en månad innan tidpunkten för avvikelserna.

24 § a punkten miljöskyddslagen

5. Tillståndshavaren ska genom anslag vid anläggningens ingång informera allmänheten om vilka dagar och tider banan håller öppet samt om kontaktuppgifter till tillståndshavaren.

Om en hemsida för verksamheten finns på internet ska informationen även delges där.

24 § f punkten miljöskyddslagen

6. Användningen av blyad ammunition inom skjutbaneområdet ska vara så liten som möjligt. Vid användning av blykulor ska i första hand helmantlade kulor användas om inte särskilda omständigheter förutsätter annat.

Vid hagelskytte ska eftersträvas att i möjligaste mån använda ammunition med blyfria hagel. Andelen blyfri ammunition bör uppgå till minst 90 % av total använd hagelammunition.

Blyhagel får användas i vissa fall om det med hänsyn till syftet eller säkerheten vid användningen inte finns något godtagbart blyfritt alternativ. Detta gäller vid:

- provskjutning
- jaktstigskytte
- prov för jägarexamen för godkänd provledare
- skytte i sportskyttegrenarna trap, skeet och sporting, om Internationella sportskyttefederationens regler inte tillåter användning av blyfri ammunition i dessa grenar.

Vid övningskytte i sportskyttegrenarna trap och skeet ska dock blyfri ammunition eftersträvas.

Användning av blyhagel kräver återkommande kontroll av markens och grundvattnets föroreningsgrad med utvärdering av

saneringsbehov samt att blyhagel eventuellt insamlas och förs till godkänd mottagare av avfallet.

5 § och 24 § a punkten miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § vattenlagen

7. Mantlade och omantlade blykulor ska samlas upp i skjutvallar och kulfång eller på annat sätt så att de kan tas om hand på ett sådant sätt att miljöförorening förhindras. Tillräckliga skyddsåtgärder ska vidtas för att förhindra att blyad ammunition sprids till vattenmiljön.

5 § och 24 § a punkten miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § vattenlagen

8. Tillståndshavaren ska kontinuerligt dokumentera verksamheten vid skjutbanan. Dokumentationen ska omfatta följande uppgifter.

- Antal dagar som banan använts för skytteverksamhet.
- Uppgifter om den ammunition som använts däribland typ av ammunition, antal skott, mängden bly per skott samt total mängd bly.

Senast vid utgången av februari varje år ska tillståndshavaren lämna en sammanställning av ovanstående uppgifter avseende föregående kalenderår till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

26 § miljöskyddslagen

9. Avfallshanteringen ska följa landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Följande prioritetsordning ska iakttas för hantering av det avfall som uppstår i verksamheten:

- förebyggande,
- förberedelse för återanvändning,
- materialåtervinning,
- annan återvinning såsom exempelvis energiåtervinning samt
- bortskaffande.

Allt avfall och farligt avfall ska sorteras och upplagras i för ändamålet lämpliga och märkta kärl och transporteras av myndigheterna godkänd transportör samt i övrigt hanteras med omsorg enligt bästa tillgängliga teknik så att risken för miljöförorening minimeras.

Exempelvis ska tomhylsor sorteras och tillvaratas för återanvändning eller återvinning.

24 § punkt b miljöskyddslagen

10. Vid avslutande av verksamhet ska ansökan om avveckling göras till ÅMHHM senast 6 månader innan verksamheten avser upphöra. Ansökan om avveckling ska innehålla en plan/beskrivning av hur avvecklingen ska ske och vad som eventuellt lämnas kvar och vad som återställs. Vidare ska redovisas vilka avfallstyper och -mängder som finns eller uppstår i samband med avvecklingen samt hur de tas om hand. Ansökan ska även innehålla en bedömning av eventuell förorening av mark samt huruvida behov av sanering föreligger samt en plan för hur saneringen ska gå till. Myndigheten kan föreskriva om ytterligare undersökningar och åtgärder i samband med avvecklingen.

24 § punkt d och 34 § miljöskyddslagen

Beslutsmotivering

Vid Bredmo skjutbana bedrivs olika slag av skytteverksamhet. Idag finns skjutbanor för ”alla” vapenslag som kulgevär, pistol hagelgevär och luftvapen.

Inom hagelsektionen skjuter man i disciplinerna skeet, trap och kompak sporting. Hagelskyttet är den skyttegren som orsakar mest buller, som även är svårkontrollerat och svårt att åtgärda. Även ur markföroreningssynpunkt är hagel mera besvärligt då haglen sprids ut över ett stort område och blir svårt att sanera i framtiden.

Inledningsvis användes uteslutande blyhagel, men idag kan träningsskytte till största del utföras med stålhagel och andra typer av hagel. Även lerduvorna som utgör mål för skyttarna har tidigare innehållit PAH:er som också sprids ut på marken.

Övriga skjutdiscipliner, som bänksytte med kulvapen och pistolskytte har dels bättre möjligheter att kontrollera och delvis dämpa buller och dels bättre möjligheter att samla skjutna kulor i olika kulfång. Bänksytte bedrivs utomhus men skjuts från sk. Skjuthus med ljudisolerande konstruktioner och material, vilket dämpar skottbuller. Pistolskytte kan ske såväl utomhus som inomhus.

Verksamhetens två betydande miljöaspekter är det buller som verksamheten alstrar och spridning av ammunitionsrester.

Verksamheten förorsakar impulsartade ljud vilka kan upplevas som störande vid för höga nivåer. Användning av blyad ammunition medför risk för att bly sprids i naturen. Blyet kan omvandlas till olika blyföreningar vilka vid låga pH värden är lösliga i vatten. Frigjorda blyjoner kan sprida sig i vatten och tas upp av växter, djur och människor. Vid användning av blykulor kan spridningseffekterna, till skillnad från vid användning av blyhagel, lätt begränsas genom exempelvis kulfång och skjutvallar där sanden kan renas från bly.

För att i enlighet med de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagen uppnå tillräckligt miljöskydd och förebygga olägenhet för människors hälsa åläggs tillståndshavaren nödvändiga villkor 1 och 2 om miljöhänsyn i form av allmänna villkor om bland annat tillämpande av bästa tillgängliga teknik och att utse en ansvarig person för att se till att verksamheten bedrivs enligt detta miljötillstånd. Villkoren föreskrivs i enlighet med miljöskyddslagens 24 och 26 §§.

Den mest betydande miljöpåverkan för allmänheten från verksamheten vid Bredmo är buller. I syfte att begränsa risk för negativ miljöpåverkan av buller hos närboende har myndigheten i villkor 3 ställt krav om högsta tillåtna ekvivalenta ljudnivåer för verksamheten i enlighet med 24 § a punkten miljöskyddslagen.

Utöver krav om högsta tillåtna bullernivå hos närboende finner ÅMHH skäl att också begränsa verksamhetstiderna i villkor 4. Verksamhetsutövaren ges möjlighet att vid behov nyttja de olika skjutbanorna så gott som alla dagar. I själva verket nyttjas de inte fullt ut och inte heller av ”högbullrande skytteverksamhet” som hagel och delvis bänkskytte. Utöver de allmänna verksamhetstiderna kan även myndighetspersoner inom sin tjänsteutövning träna pistolskytte inomhus under avvikande tider som passar deras arbete. Sökanden har yrkat på att slippa förbudet att använda banorna under kyrkliga helgdagar. ÅMHH har övervägt anhållan men inte funnit skäl att ta bort denna begränsning. Vid undantagsfall kan verksamhetsutövaren ändå anhålla hos ÅMHH om avvikelser för att hålla tävling under nämnda helgdagar. Sökanden (bänkskyttesektionen) har även yrkat på att ändra de allmänna verksamhetstiderna till 07:00 – 22:00. ÅMHH konstaterar att bänkskytte utan ljuddämpade vapen utgör högbullrande verksamhet. Utöver de bullerbegränsande åtgärder med skärmar och skjuthus som redan vidtagits är det svårt att ytterligare begränsa detta skottbuller.

Skottbullen hörs över långa sträckor och är ett tydligt identifierbart impulsartat ljud som kan utgöra en olägenhet även om decibelgränsvärdet inte uppnås. Tiden 07:00 till 09:00 och 21:00 till 22:00 anses höra till tider då dygnsvila i möjligaste mån ska beaktas. Prövningsnämnden anser det inte skäligt att tillåta utökade verksamhetstider med ytterligare 3 timmar per dygn, varje dag i veckan. Verksamhetstiderna befinns vara tillräckliga och kvarstår oförändrade. Villkor 4 ges med stöd av 24 § a punkten i miljöskyddslagen.

För att informera sakägare och andra intressenter ska skjutbanans verksamhetstider finnas anslagna vid infart till skjutbaneområdet. Om verksamhetsutövaren även har en hemsida på internet ska verksamhetstider och information om eventuella avvikande tider meddelas på hemsidan. Villkor 5 ges med stöd av 24 § f punkten i miljöskyddslagen.

I verksamheten förekommer blykulor. I syfte att undvika att bly sprids i naturen ställs i villkor 6 och 7 krav på att användning av blyhaltig ammunition ska vara så liten som möjligt och på att blykulor ska kunna samlas upp och tas omhand så att miljöförorening samt negativ inverkan på vattenmiljön förhindras. Kulorna ska enligt villkor i första hand vara helmantlade. Helmantlade kulor deformeras mycket lite när de når den fina sanden i skjutvallar och kulfång. Blyet ligger således inkapslat och förhindras därmed att läcka ut i mark och vidare i vattenmiljön.

Metalliskt bly är relativt stabilt i naturen så länge det inte råder sura förhållanden. På blyhaglens yta sker ofta en korrosion då bly snabbt omvandlas från metalliskt bly till blykarbonat i mineraljordar. Blykarbonat uppvisar liten mobilitet och haglen får ett skyddande ytskikt av blykarbonat som delvis skyddar mot mer djupgående korrosion. Blyhaglens korrosionshastighet i sandjordar uppgår till ca 1 µm per år. Blyets korrosion, urlakning och ackumulation i marken beror av flera parametrar och eventuell ackumulation i mark beror snarare av sekundärmineralernas korrosionshastighet än det metalliska blyets.

Enligt miljöskyddslagens 4 § ska vid all verksamhet förfaras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. Ett totalt blyhagelförbud är en sådan begränsning som omöjliggör utövandet av vissa skyttegrenar samt förhindrar anordnandet av tävlingar av internationell status. Ett totalt

blyhagelförbud är således oskäligt. Villkor 6 och 7 ges med stöd av 5 § och 24 § a punkten miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § vattenlagen.

Verksamhetsutövaren ska enligt 7 § miljöskyddslagen ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan. Ett stöd för detta är egenkontroll av verksamheten. ÅMHM föreskriver med stöd av 26 § miljöskyddslagen i föreskrift 8 att verksamhetsutövaren ska skriftligen dokumentera verksamheten samt sammanställa uppgifterna till en lättfattlig årsrapport som ska skickas in till tillsynsmyndigheten.

Enligt miljöskyddslagens 24 § punkt b kan prövningsmyndigheten besluta om villkor rörande avfallshantering samt förebyggande och begränsning av avfall och av avfallets skadliga verkningar. Villkor 9 anger att vid hantering av avfall som uppkommer i verksamheten ska enligt 8 § rikets avfallslag, nedan avfallslagen, antagen genom landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag, beaktas prioritetsordningen förebyggande, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning (t.ex. till energi) samt bortskaffande. Olika typer av avfall ska insamlas, sorteras och hållas avskilda från varandra i alla skeden av hanteringen, i den mån det är nödvändigt för att förebygga hälso- och miljörisker samt ordna avfallshanteringen på ett ändamålsenligt sätt enligt avfallslagen och avfallsförordningen, landskapsförordning (2018:90) om avfall. Villkor 9 ges med stöd av 24 § punkt b miljöskyddslagen.

I samband med avslutande av verksamheten ska verksamhetsutövaren inledningsvis ta fram de uppgifter som anges i villkor 10. På grund av svårigheter att i samband med prövningen bedöma eventuell påverkan på miljön och därmed behov av detaljerade åtgärder för avslutande av verksamhet utfärdas inga specifika instruktioner för detta. Om tillståndet inte innehåller tillräckliga bestämmelser för avslutande kan ÅMHM enligt 34 § miljöskyddslagen besluta om dylika åtgärder i samband med eller efter avslutande. Med villkor 10 avses att verksamhetsutövaren vid avslutande av verksamheten ska ansöka om tillstånd för avslutande för att myndigheten ska kunna göra en bedömning av huruvida det behövs ytterligare undersökningar, saneringsåtgärder eller andra försiktighetsmått i samband med avslutandet. Villkoret ges med stöd av 24 § punkt d och 34 § miljöskyddslagen.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar efter att ha prövat förutsättningarna för tillstånd att verksamheten med iakttagande av de i tillståndet givna tillståndsvillkoren kan förverkligas i enlighet med miljöskyddslagen och den övriga lagstiftning som nämns i 10 § samma lag. Vid tillståndsprövningen har de allmänna miljöskydds-principerna beaktats i den mån det inte har ansetts oskäligt att uppfylla dem. För verksamheten har fastställts tillståndsvillkor som förebygger och begränsar föroreningar. Vid fastställandet av dessa villkor har nyttan av åtgärderna vägt mot kostnaderna för detsamma. I beslutet har även beaktats bestämmelserna i LL (1998:82) om naturvård samt vad som övrigt bestämts för att trygga allmänna och enskilda intressen.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med 15 § i Ålands landskapsregeringsbeslut (2018:99) om taxa för ÅMHHM, dvs taxa för år 2018 och avgift för miljögranskningspliktig verksamhet, avgiftstabell 1 punkt 14.2 skjutbana

Utomhus belägen permanent skjutbana	1040,00 €
<u>Annonskostnad, delgivning ansökan</u>	<u>147,31€</u>
Totalt*	1187,31 €

*Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ordförande Ulrika Sandell-Boman
Prövningsnämnden
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning

Ärendehantering

Ansökan

Ålands Sportskytteförening r.f. har ansökt om revidering av villkor i miljötillstånd för sin skjutbana vid Bredmo, Lemland.

Ansökan inkom 21.12.2018 och har kompletterats 2.1.2019.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 18 april – 9 maj 2019 på ÅMHHM:s elektroniska anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 18.4.2019. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Några yttranden har inte inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

ÅMHHM har inte begärt utlåtanden.

Bemötande

ÅMHHM har inte behövt höra Ålands Sportskytteförening r.f. då ärendet inte tillförts material av annan än sökanden själv.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHHM:s elektroniska anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.